

وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ. *
و چون از شما پیمان محکم گرفتیم که: «خون همدیگر را مرزید و یکدیگر را از سرزمین خود بیرون نکنید»
سپس [به این پیمان] اقرار کردید و خود گواھید.

سوره مبارکه بقره: آیه شریفه ۸۴

۸. انتقاد از یهودیان زمان رسول اکرم ﷺ که در جمله «أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ» به چشم می‌خورد، به خاطر عملکرد نیاکانشان است. آری، هر کس به کار شخصی یا قومی مربوط به زمان‌های گذشته یا آینده راضی باشد، شریک در آن قلمداد می‌شود.
۹. برای اطمینان از انجام کارهای مهم، سفارش و فرمان کافی نیست، میثاق و عهد لازم است: «أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ»
۱۰. اَمْنِیت جان و وطن، سفارش همه مکاتب الهی است: «لَا تَسْفِكُونَ»، «لَا تُخْرَجُونَ»
۱۱. علاقه به وطن، یک حق فطری و طبیعی است و سلب این حق، ظلم آشکار است: «وَلَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ»
۱۲. جامعه به منزله پیکری واحد است که افراد آن، اعضای این پیکرند: «دِمَاءَكُمْ»، «أَنْفُسَكُمْ»

تفسیر اطیب البیان، ج ۲، ص ۸۴ تا ۸۶ *

۱۳. جمله «لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ» خبریه و به معنی «نهی» است و «سفک دم» به معنی ریختن خون است که «قتل نفس» باشد و معنی جمله این است که خون یکدیگر را نریزید نه اینکه خودکشی نکنید.
۱۴. مفاد جمله دوم نیز این است که یکدیگر را «نهی بلد» نکنید و تعبیر با نفس برای تأکید در نهی است و برای آن که اینها امت واحد و فرزندان یک پدر بودند و قتل نفس مؤمن یکی از گناهان بسیار بزرگ است در قرآن مجید می‌فرماید: «مَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ لَعْنَهُ وَ أَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا (نساء/۹۵)»
۱۵. لَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ: یکدیگر را از شهر و مسکن خود خارج نکنید و همین که بعضی به قدرت و سلطنت رسیدند، ملک و خانه ضعیفان و ناتوانان را به غصب نگیرید و از وطن و خانه‌هایشان، آنها را آواره نکنید و این عمل نیز از جنایات بزرگی است که معاصی بزرگ دیگری را هم در بردارد مانند ظلم و آزار و تحقیر و توهین و هتک احترام مؤمن که هر کدام عقوبات شدید و عواقب وخیمی دارد ...

تفسیر آسان، ج ۱، ص ۱۹۵ *

۱۶. پیامبر اعظم اسلام ﷺ می‌فرماید: مؤمنین درباره ترحم و عاطفه‌ای که نسبت به یکدیگر دارند به منزله یک جسد [پیکر] می‌باشند. هرگاه یک عضوی از اعضا (دچار مرضی شود) و شکایت کند سایر اعضا بدن نیز دچار تب و بی‌خوابی خواهند شد.^۱

چکیده بحث *

- ✓ برای اطمینان از انجام کارهای مهم، «سفارش» و «فرمان»، کافی نیست، «میثاق و عهد» لازم است.
- ✓ هر کس به کار شخصی یا قومی مربوط به زمان‌های گذشته یا آینده راضی باشد، شریک در آن قلمداد می‌شود.
- ✓ جنگ‌های پیامبران و مردان الهی با مخالفین، نوعاً جنبه دفاعی داشته و گاهی هم برای سرکوبی زورمندانی صورت گرفته که سدّ راه سعادت بشر بوده‌اند و از نشر احکام آسمانی و بیداری انسانها جلوگیری می‌کردند.

تفسیر مخزن العرفان، ج ۱، ص ۲۸۹ *

۱. جماعتی از مفسرین گفته‌اند این آیه در شأن بنی قریظه و بنی نضیر فرود آمده که خداوند دستور فرموده که آنان یکدیگر را نکشند و کسی را از شهر و دیار خود بیرون نکنند و قوی در مال ضعیف، تصرف عدوانی ننماید و اگر از ایشان اسیری گرفتند بدون فدیة گرفتن آنها را رها نمایند.

تفسیر کوثر، ج ۱، ص ۲۷۳ تا ۲۷۵ *

۲. در این آیه، موارد دیگری از احکامی که برای بنی اسرائیل تشریع شده بود، آمده است و آنها عبارتند از:
۱- خون یکدیگر را نریزید.

۲- یکدیگر را از خانه و کاشانه‌شان [کاشانه تان] بیرون نکنید.

۳. این دو حکم نیز از احکامی است که اختصاص به قوم بنی اسرائیل و شریعت موسی ﷺ ندارد، بلکه تمام پیامبران جلوگیری از خونریزی و فتنه و فساد و آواره کردن مردم از دیارشان را یکی از اهداف خود می‌دانستند.

۴. اگر پیامبران و مردان الهی گاهی جنگ کرده‌اند و منجر به خونریزی و آواره شدن و اسارت گروهی گردیده است، این جنگها نوعاً جنبه دفاعی داشته و گاهی هم برای سرکوبی زورمندانی صورت گرفته که سدّ راه سعادت بشر بوده‌اند و از نشر احکام آسمانی و بیداری انسانها جلوگیری می‌کردند.

۵. نکته جالبی که در این آیه وجود دارد این است که خداوند خون طرف مقابل را که ریخته می‌شود به منزله خون همان کسی می‌داند که آن خون را ریخته است و نیز کسانی را که از خانه خود آواره می‌شوند خود همان ستمگران قلمداد می‌کند و این بدان معناست که جامعه بشری به منزله یک خانواده و حتی یک پیکر است که وقتی کسی آسیب می‌بیند در واقع تمام افراد بشر آسیب دیده است و وقتی قاتل، خونی را می‌ریزد در واقع خون خود را ریخته است و این آیه شبیه آیه دیگری است که اتفاقاً آن هم مربوط به بنی اسرائیل است و آیه چنین است: «مَنْ أَجْلَ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَٰئِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا (مائده/۳۲)» و به همین سبب برای بنی اسرائیل نوشتیم که هر کسی کسی را بکشد بی‌آن که کسی را کشته یا فساد در زمین کرده باشد، گویا که تمام مردم را کشته است.

۶. در پایان آیه مورد بحث، خداوند خطاب به یهود عصر پیامبر ﷺ می‌فرماید: شما اقرار و اعتراف کردید و شاهد و گواه این پیمان بودید. منظور این است که یهود عصر پیامبر ﷺ همگی به این موارد اقرار داشتند و معترف بودند که خداوند در شریعت موسی ﷺ این موارد را قرار داده و طبعاً از بنی اسرائیل برای عمل به آنها عهد و پیمان گرفته است ولی با وجود اینکه قوم یهود همگی این موارد را می‌شناختند و به لزوم عمل کردن به آن عقیده داشتند، در میان خود به آن عمل نمی‌کردند و دست به کشتار و خونریزی می‌زدند که شرح آن در آیه بعدی خواهد آمد.

تفسیر نور، ج ۱، ص ۱۵۰ و ۱۵۱ *

۷. حق حیات، اولین حق برای هر انسان است و قتل نفس از گناهان کبیره می‌باشد. در سوره نساء آیه ۹۳ می‌خوانیم: هر کس با اختیار و دانسته مسلمانی را بکشد، برای همیشه در دوزخ و مورد غضب خداوند است. هم چنان که در سوره مائده آیه ۳۲ کشتن یک نفر را بدون هیچ جرمی برابر با کشتن همه مردم شمرده است.

۱. انما المؤمنون فی تراحمهم و تطافهم بمنزلة الجسد الواحد، اذا اشتكى منه جزء واحد تداعى له سائر الجسد بالحی و السهر.

* نشانی محل برگزاری طرح : اراک - روبروی پمپ بنزین خیابان ادبجو - انتهای بن بست محمدی - حسینیه رهروان سیدالشهدا ﷺ

* نشانی مؤسسه : اراک، ابتدای خیابان محسنی، جنب پل خیبر، سمت راست، ساختمان شمس، طبقه دوم، تلفن: ۳۲۲۳۳۲۹، تلفن همراه مدیر مؤسسه: ۰۹۱۸۶۳۰۹۵۴۱

* گفت و گوی آنلاین با مدیر مؤسسه از طریق سایت: روزهای شنبه و چهارشنبه ساعت ۹:۰۰ تا ۱۲:۰۰

حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام به توسط آباء امجاد خود از سیدالوصیین امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام

روایت کرده که آن جناب فرمود: روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله خطبه انشا فرمود بعد از آن فرمود: ایها الناس!

- ✓ هر کس در این ماه، خلق و خوی خود را نیکو کند او را گذشتن از صراط آسان باشد در روزی که همه قدم ها بلغزد.
- ✓ هر کس در این ماه، خود را از بدی باز دارد حق تعالی غضب خود را از او باز دارد در روزی که با او ملاقات نماید.
- ✓ هر کس واجبی را در این ماه، ادا کند حق تعالی اجر کسی به او عطا کند که هفتاد واجب در غیر این ماه ادا کرده باشد.
- ✓ هر کس در این ماه صلوات زیاد بر من فرستد حق تعالی ترازوی حسنه او را سنگین کند روزی که میزان ها سبک شود.
- ✓ هر کس یک آیه قرآن در این ماه تلاوت کند او را ثواب یک ختم قرآن در غیر این ماه باشد.
- ✓ ایها الناس درهای بهشت در این ماه مفتوح است. پس از پروردگار سؤال کنید که آن درها را نبندد.
- ✓ درهای جهنم در این ماه بسته است پس از پروردگار سؤال کنید که آن درها را نگشاید بر شما
- ✓ شیاطین در این ماه در غل و زنجیرند. پس از پروردگار سؤال کنید که آنها را بر شما مسلط نگرداند.

منبع: عیون اخبار الرضا علیه السلام؛ ترجمه محمدتقی آقا نجفی اصفهانی؛ ج ۱؛ ص ۲۲۲؛ بخش پایانی

بر روی «کیفیت» اعمال مان، کار می کنیم یا ...؟

در بازار چوب فروش ها، در هر حجره، روزی چند کامیون چوب معامله می شود ولی در پایان روز که سؤال کنی چقدر کاسبی کرده اید، می گویند مثلاً ده هزار تومان. اما یک منبت کار، تکه ای از آن چوب ها را می گیرد و حسابی روی آن کار می کند و بر روی آن نقش می اندازد و همان تکه چوب را صد هزار تومان یا بیشتر می فروشد. گاهی اوقات آن قدر نفیس می شود که می شود روی آن قیمت گذاشت.

در اعمال عبادی هم «زیاد» عبادت کردن، چندان ارزشی ندارد. بلکه روی عمل، «حسابی» کار کردن و آن را خوب از کار در آوردن و حق آن را ادا کردن، نتیجه بخش است.

زیارت عاشورا را، مناجات شعبانیه را، نماز شب را یک دفعه بخوان، ولی خوب بخوان؛ لازم نیست خیلی بخوانی.

در خیلی خواندن، خطر عادت شدن و بی روح و بی توجه تکرار کردن وجود دارد.

مبادا یک عمر، توی ظاهر و لفظ و اصطلاح باشید، آنچه مهم است خاصیت و باطن است. مبادا یک عمر با قواعد و الفاظ بازی کنید و از اصل و مغز غافل بمانید.

**شب های «قدر» در راهند
خود را «مهیا» کرده ایم؟!**

خدایا

چه ب حساب بر ما بخشیدی و ما...

و ما چه حسابگرانه تسبیح می کنیم...!

کاش از شمارش دانه های تسبیح دست برداریم

فقط یک بار ب حساب

تو

را بخوانیم

